Ч. 252 Четвер 11 (23) падолиста 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостсвах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(З ради державної. — З ческого табору. — Справа вибиваня нових коронових монет. — З угорского сойму. — Анґлійско-трансвальска війна.)

На початку вчерашного засіданя відчитав президент палати др. Фукс письмо ґр. Кляріґо, котрий повідомляє, що відручним цісарским письмом з 17 с. м. скликано делеґациї на день 30 падолиста до Відня. Відтак приступила палата до дальшої дискусиї над внесенями о поставлене кабінету ґр. Туна в стан обжалованя. Перший забирав голос один з внесконавців, социялістичний посол Целлєр. Говорив головно о тім, що ґр. Тун надуживав постійно §. 14 і длятого противив ся, аби предсідателем комісиї для зміни того параґрафу був бар. Діпавлї, бо він засідав також в попереднім кабінеті. Відтак промавляв Шенерер за внесенєм а ческий посол Дик против него, при чім лівиця сильно єму перебивала. Слідував ще вибір комісиї для подій на Мораві і на тім засідане покінчено. З внесень поставлених на вчерашнім засіданю заслугує на увагу внесенє Шенерера, аби потягнути до відвічальности всіх, що провинили ся в справі галицкої каси ощадности. Внесене то підперли посли польскі, ческі і социялісти.

В неділю відбули ся в Празї собори ческого сторонництва аґрарного, на котрих обговорювано також справу можливих виборів до Ради державної. Загально панує переконане, що на случай, коли би розписано нові вибори, велика часть мандатів перейшла би з рук Молодочехів в руки аґрарної партиї, або радикалів. Ствержено, що до недавна ще дуже користні для Молодочехів виборчі вигляди, значно погіршили ся в наслідок підвисшеня податку від цукру і в наслідок знесеня язикових розпоряджень. Окрім того відбули ся так в Празї, як і у всіх більших містах Чехії манїфестацийні збори, в котрих взяли участь начальники рад повітових, міст і сільских громад. На тих зборах ухвалено резолюциї, взиваючі громади, відмовити правительству співучасть в переказанім крузї ділання, на случай, коли би Чехи не одержали сатисфакциї за знесеня язикових розпоряджень, і коли би ґр. Клярі не уступив.

Neue freie Presse доносить, що австрийске правительство вже порозуміло ся з Угорщиною в справі вибиваня 5-коронівок. Се має стати ся в той спосіб, що австрийске правительство зі своїх вільних касових засобів здепонує 10 міліонів в золотї в австро-угорскім банку і одержить в заміну срібні ґульдени, з котрих вибють ся срібні 5-коронівки. Угорске правительство в тій самій цїли зложить 9 міліонів в золотї. Згаданий дневник додає, що справа вибиваня 5-коронівок не проволїче ся мимо звісної ухвали контрольної комісиї для державних довгів.

В угорскім соймі міністер фінансів, відповідаючи на інтерпеляцию п. Уґрона в справі ухвали австрийскої комісиї для державних довгів сказав, що ухвали тої комісиї не мають невідкличної сили, і доперва коли би в тій справі заняло опозицийне становиско австрийске правительство або парлямент, угорске правительство приступило би до урядженя самостійного угорского банку. Однакож австрийске правительство стремить щиро до управильненя валюти, котра певно буде поступати на перед без перешкоди. Що найбільше проволїче се о кілька днів видане срібних 5-коронівок. Бесїдник виказав також переконане, що не полагоджена ще в Австриї часть угодових законів буде могла увійти в житє з днем 1-ого січня. Більшість палати приняла відповідь міністра до відомости.

Анґлійске правительство виконує дуже остру цензуру над депешами з театру війни, а і конфіскує дневники з депешами, що не перейшли через урядову цензуру. Видко, що в Ледісмес не „все дуже добре", як донесли послїдні урядові телеґрами. З ріжних, справджених вже вістий виходить, що Уайт вже капітулював, або коли ще держить ся, держить ся з ласки Бурів, котрі певні своєї справи, хочуть дістати єго в свої руки без проливу крови. Того самого дня, коли правительство довідало ся, що в Ледісмес „все дуже добре", прийшло до завзятої борби, в котрій армію Уайта, здаєть ся цілком знищено. Одна анґлійска колюмна з сильним відділом артилєриї ударила на відділ Оранців, що усадовили ся на горі під самим носом анґлійских позиций. Коли Анґлійцї були вже певні своєї побіди, відозвала ся тяжка армата Бурів, яка в послїдній хвили надійшла з Преториї. Анґлійцї мусїли уступити. В ночи зачала вся артилерия Бурів розставлена довкола міста загальне бомбардоване, котре скінчило ся тим, що анґлійске військо мусїло уступити з міста. Анґлійскі телеґрами говорять, що цїлий ґарнізон Ледісмеса заняв обезпечений від ґранатів горб за містом. Яка дальша судьба армії Уайта, телеґрами мовчать. Однак з того, що з Преториї вислано в сторону Ледісмес 20 поїздів на се, аби забрати полонених як також з того, що убитий анґлійскими те-

---

2)

В серци горбатого.

(З польского — Естеї.)

(Дальше).

В такій именно хвили внутрішного розладу появила ся в бюрі пана Валерия Марися.

Марися мала вісімнайцять літ — русяве волосє, зачесане „симетрично", гладко над чолом, мала сиві очи, лагідні як у голуба, сьвіжі румянцї на лици і простий носик, а повні, вишневі уста.

Одіта була в перкалеву сукню, бруняву і до лиця їй було в ній, бо їй було у всім до лиця. Несла в руках лист, ляк і печатку.

— Добрий день — сказала входячи, а мала якийсь такий дивний голос, що була би ним влагодила і їдовиту жмію.

Пану Валериеви рідко хто говорив „Добрий день" входячи, а то з тої причини, що він не відповідав на ніякі привитаня.

Нинїшне „добрий день" зробило дивне враженє, бо пан Валерий підніс очи на Марисю. — Звичайнож сторона стояла при бюрі від давна, заки він зволив звернути на неї увагу.

— Добрий день — відворкнув коротко.

— Чи можна віддати гроші? — питала Марися тим своїм сьпіваючим голосом.

— Можна.

— Пять рублів, прошу пана.

Пан Валерий почав уважно оглядати куверту.

— Адресу треба дати в урядовім язиці — сказав вкінці.

— Я, нї — я. Я як раз хотіла просити, чи би ви не заадресували — бо, бачите, я не знаю урядового язика.

Пан Валерий поглянув на неї з боку; нині шептав єму розум: „Ну, дальше, відправ її — чого она тут стоїть і забирає тобі час?" Але пристрасть притихла, може під впливом того чародійного голосу; перший раз забув о мести над людьми.

Марися чим раз більше була змішана і почала толкувати ся:

— Бо, прошу пана, я тут чужа, лише що вчера приїхала. Маю шити виправу для дочки пана судиї, але сестра хора у Варшаві — отже бачите я обіцяла, що.... що гроші.... пять рублів....

— Прошу — сказав сухо пан Валерий, а єго горб так дивував ся, так чудував ся, здавалось, що глумить ся з свого рідного властителя.

— Яка адреса?

Марися диктувала — а пан Валерий писав.

Ще нічого подібного в бюрі не лучило ся. Отже проміне сонця заглядало цікаво кріз зелені шиби, і з горба пана Валерия бігло на личко Марисї — а самі мури немов дивували ся, і шпари в помості, і крісло, на котрім сидів горбатий, немов говорили: „Ну, ну, дивіть ся люди — які часи, які часи!"

— Дуже вам дякую і перепрашаю дуже, бо видите, я тут нікого не знаю — сьпівала Марися. — Ви мусите мати тілько до роботи, а я лиш час забираю — говорила дальше.

— Не шкодить.

Сказав: „Не шкодить". Справдї так сказав! Аж горб зумів ся і мав перший раз охоту сховати ся в мишачу діру з сорому за свого пана. Зробив ся якийсь менший, покірнїйший, аж Марися єго жалувала і говорила собі: „Бідний, бідний чоловік". — Очевидно що мала на гадцї властителя горба.

Що то єсть симпатия? — Ріжні ріжно о тім говорили, отже я не буду того розбирати. — Скажу лиш, що в хвили, коли серце Марисї говорило собі: „Бідний, бідний чоловік!" — серце пана Валерия дізнало якогось так нового чувства, так незнаного, як колиб до менажериї диких, худих зьвірів впущено нараз голуба. Лише що хижі зьвірі в серци горбатого поклали ся тихо і віддали поклін голубам.

— Кілько належить ся?

Пан Валерий зважив а відтак підписав квіт і відповів:

— Пятнайцять копійок, але очий не підніс другий раз, хоч єму так якийсь голос велїв, але повіки не хотїли слухати. Отже лиш

леґрамами ґенерал Жубер з більшою частию облоги Ледісмеса вимаширував на стрічу анґлїйскої армії під ґенералом Булером, можна заключати, що армія Ледісмеса вже капітулювала. Тепер розпочав ся форсовний рух Бурів на полудне трема колюмнами. Анґлїйцї будуть мусїли залишити плян концентрациї своїх сил в Есткурт, бо цїла околиця того міста впала вже в руки Бурів.

Новинки.

Львів дня 22 го падолиста 1899.

— Цісарску санкцию одержав ухвалений галицким соймом закон, на основі котрого гусятиньский шпиталь ім. цісаря Франц Йосифа признано за шпиталь публичний.

— Доповняючі вибори соймових послів. При вчерашних виборах посла на сойм краєвий з міста Тернополя, по бл. п. др. Рітнері, вибрано директора учительскої семинариї в Тернополи, Ем. Михаловского, 571 голосами против 10, котрі упали на адвоката др. Тишеньского. — В перемискім округ виборчім більшої посілости вибрано послом др. Володислава Країньского.

— Є. Е. п. Маршалок краєвий гр. Стан. Бадені повернув з Кракова до Львова.

— Загальні збори тов. „Львівский Боян“ відбудуть ся в пятницю, дня 24 грудня о годині 7-ій вечером в комнатах „Рускої Бесїди“ (ринок ч. 10) з слїдуючим порядком: 1) справоздане секретаря з дїяльности товариства; 2) справоздане касове за рік адмін. 1898/9; 3) справоздане контрольної комісиї; 4) вибір видїлу; 5) вибір комісиї контрольної; 6) ввесеня членів.

— Концерт „Львівского Бояна,“ який відбув ся в пятницю, випав добре. Велику часть програми виконала молода артистка-сьпівачка, панна М. Сияківна, а грімкі оплески і подані китиці цьвітів були доказом симпатиї і признаня для многонадїйної сьпівачки. Гра на фортепіяні в 4 ручки: Е. і Г. Прокишівних, знаних вже з своїх виступів, була артистична і сьвідчила о великій технїці і рутині. Хори „Бояна“, під управою пп.: др. Федака і Людкевича, держали ся добре. Тут треба замітити, що подобали ся загально композициї двох молодих композиторів, пп.: Ф. Колесси і Остапа Людкевича. — Публики було досить.

— Канцелярия тов. „Просьвіти“ у Львові подає до відомости своїх членів, що з огляду на маюче невдовзї наступити знесене календарского стемпля, здержує поки що висилку календаря на 1900 рік. Хто з членів хотїв би конче мати календар перед новим роком зволить о тім донести карткою до канцеляриї товариства.

— Під колеса поїзду дістав ся в середу рано на стациї Львів-Підзамче 37-лїтний пересувач ваґонів Володислав Катнер. Льокомотива поїзду відтяла єму обі ноги і зломила руку. Нещастного відвезено до шпиталя.

— Справа крадежи гроший і рекомендованих листів з почтового воза у Львові, о котрій ми оногди писали, вже вияснила ся. Яко підозрїних о крадїж зловлено вже раньше зелїзничого робітника, Ілька Стеця, его жінку і приятеля Кушніра, дозорця дому. Жінку Стеця і Кушніра пущено опісля на волю, але полїция слїдила за ними безнастанно. Тимчасом жінка Стеця зрадила себе і своїх спільників тим, що міняла в склепі сто зр. В пятницю перевела полїция ще раз ревізию в мешканю Кушніра і найшла за оправою одного образу 840 зр., а опісля винайшла один з украдених мішків почтових, що містив рекомендовані письма і був закопаний в огородї, що притикав до подвіря дому, де Кушнір був дозорцем. Так всякі віднайдено злодіїв. Доси відобрано у Стеців 100 зр., у Кушніра 840 зр., бракує ще понад 2000 зр. В мішку з рекомендованими листами, що містив в собі 110 листів, найдено лише 107. Дирекция почти зарядила сейчас доручене тих листів. Увязнено також жінку Кушніра, бо на ній тяжить підозріне, що мусїла що найменше знати про сю крадїж. Цікавий єсть спосіб, в який полїцийний аґент Фінкельштайн відкрив тайну, де Кушнір сховав гроші. Один зі злодіїв виходив з вязниці і Кушнір дав через него карточку до своєї жінки. Картка дістала ся до рук аґента. Кушнір просив в ній свою жінку, щоби уважала на образ Матери Божої — бо то его памятка. Фінкельштайн оцінив добре вартість тої памятки і найшов при пововній ревізиї за рамою образу 840 зр. Листів найти не міг, але поміг єму случай. Недалеко від дому, в котрім мешкав Кушнір, лежала купа піску. Коли аґент переходив коло неї, вложив палицю в пісок і натрафив на щось твердого. Почав шукати і видобув з піску мішок з листами і ключем, котрим отверено двері почтового воза.

— Дирекция „Краєвого Союза кредитового“ стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, запрошує отсим до приступленя в члени стоваришеня. Членами „Краєвого Союза кредитового“ можуть бути особи фізичні, як також товариства, громади і братства церковні. *Один удїл членьский 25 зр.* Кождий член може мати більше удїлів. При складаню першого удїлу належить зложити *вписове на резервовий фонд в квотї 1 зр.* — „Краєвий Союз кредитовий“ *приймає вкладки ощадности* в довільній висоті і опроцентовує їх $4^1/_2$% та удїляє кредиту руским товариствам кредитовим на $5^1/_2$%. Инші особи можуть користати з кредиту в „Краєвім Союзї кредитовім“ на 7%. Льокаль „Краєвого Союза кредитового“ у Львові: Ринок ч. 10 І. поверх (дім „Просьвіти“). Години урядові: від 11 перед полуднем до 1 по полудни кождого дня окрім недїль і руских сьвят. *Дирекция.*

— Філія руского товариства педаґоґічного в Станиславові видала слїдуючу відозву: Йдучи за покликом центрального Видїлу руского товариства педаґоґічного заснували ми в Станиславові „Філію“ того-ж товариства. Нинї-ж виконуючи волю перших загальних зборів тої філїї, відзиваємо ся до всїх, кому добро нашої школи лежить на серци, з прошенем: вступати в члени сего товариства і підпомагати его в переведеню его задач. — Передовсїм повинні горнути ся до нашого товариства в крайній мірі ПП. учителї станиславівского округа і Всч. духовеньство, бо-ж товариство має задачу дбати і про молодїж і про учительство і про руску школу. То-ж від участи учителїв зависить в сїй справі поводжене его, і думаємо, що наша філїя стане небавом осередком духового житя нашого учительства з округів станиславівского, товмацкого, богородчаньского і надвірняньского. — З початком нового року шкільного рішив ся видїл заложити бурсу, де би під найлучшими услівями для родичів і опікунів молодїж руска могла найти приют, удержане і опіку. Нашою цїлию є згорнути як найбільше рускої молодежи для школи і дати їй тим способом спроможність доброго, правдиво народного вихованя і одвітного нашим обставинам образованя. Однак наше новозавязане товариство поки що не має средств. Чим більше в нас буде членів, тим більше збере ся гроша, чим більше в нас жертв, тим скорше зможемо ввести в дїло нашу гадку. Побратими вже далеко перед нами! Час і пора й нам подумати, щоби й в нас більшало число інтелїґенциї. Які дїти, такий нарід! Всякі зголошеня і датки приймає Видїл на руки касиєра товариства п. М. Якимовского, учителя народної школи в Станїславові, або одного з видїлових. — В Станїславові в жовтни 1899. — За Видїл товариства: *А. Шахнович* голова, *С. Федїв* секретар.

— Напад на поїзд. Поміж стацiями Медіна-дель Кампо і Аревальо, в Іспанії, уоружений розбійник вдер ся перед кількома днями до спального ваґону, в котрім їхав куриєрским поїздом князь Альбрехт пруский. Розбишака мірив вже штилетом в голову сплячого князя, коли нараз

з великою увагою приглядав ся адресї, яку сам написав на чужій куверті, і недовіряв самому собі, що ті слова були написані его рукою.

— Прошу — і ручка в нитяній рукавичці діткнула червоно-синїх пальців пана Валерия.

Він чув; перший раз в житю чув, що чиясь рука діткнула его долонї без відрази і без ненависти.

Марися з квітом в руцї вийшла з почти, однако перед тим поздоровила горбатого урядника і подякувала єму ще раз з таким милим усьміхом. А пан Валерий бачив той усьміх, бо заки вийшла, піднїс на неї очи, котрі сим разом самі звертали ся до сьвітла.

Але бо й Марися була така красна, така красна! Забрав їй Господь вітця і матір, полишив лиш сестру калїку, але дав їй за то такі скарби, що неодна княжна віддала би їй і своє золото і титули за той чаруючий усьміх, за ту солодкість в голосї і в очах, за ясні, проміністі зїницї, за сьвіжість еї уст.

Лише що она не знала о тім, яка она богата. Говорили вже ріжні ріжно о еї уродї, все з похвалами, але она стаючи при зеркалї, питала себе: „Що они бачать у мнї, ті люди? Певне лиш глузують“.

Впрочім при зеркалї не мала часу ставати часто, тілько мала до роботи. Атже з еї працї і она сама і сестра мусїли жити. Мешкали обі сироти при далеких свояках, на однім з варшавских передмість за містом, отже Марисї душний воздух вузких, брудних уличок, не відобрав тої молодости, що так ясніла.

Лучило ся нераз, що той і сей заглядав під еї соломяний капелюх, коли вертала вечером до дому — але уличний герой уступав перед невинним а наполоханим поглядом Марисї. Мусить бути честна дївчина — говорив собі і лишав еї в спокою. А впрочім мала она темну сестру, Іванну і та звичайно ходила з нею. Немов тїнь волікла ся за нею і тілько було еї щастя на сїм сьвітї, що чула голос Марисї. Отже не розлучували ся, бо було їм найлїпше разом. Темна була ангелом хоронителем молодшої сестри, а Марися з своєї сторони повнила ту саму службу при калїцї в тою ріжницею, що замість уважати над еї безпечностию, хоронила еї перед недостатком.

А Марися добре заробляла — знала так добре всї ручні жіночі роботи, а особливо вишивати і шити, що нїхто не міг їй дорівнати. Слава еї розійшла ся навіть на провінциї. Отже виривано еї собі, а пані начальникова в О., віддаючи дочку постановила собі, що нїхто иньший не буде вишивати виправу, лиш Марися, що шила також для ґрафинї Р. з околиць місточка В.

Марися лиш тодї розставала ся з Іванною, коли мусїла виїздити на село. Сумно їй було покидати калїку, але гадка заробку осолоджувала їй хвилї туги. Впрочім випочивала на селї і не лиш еї здоровле але й моральні сили кріпшали в міру того, як еї побут продовжав ся в заможнім домі, бо мала спокій, а у свояків спокою мати не могла.

Пан Петро Ліптак, еї вуйко, пив і бив жінку. А радше тодї бив, коли пив. То досить часто лучає ся на сьвітї, а Марися надто богато чула подібних історий від сусїдок і знакомих, аби мати з тої причини свого вуйка за послїдне ледащо. Впрочім не дуже она впала, чи то бите не спадало заслужено на тїтку столяриху.

Бо треба признати справедливість пану Петрови, що нї одної з своячок сиріт нїколи не ткнув не то кулаком, але навіть не обидив лихим словом.

А що до жінки то й по тверезому нераз сербіла его рука. Що баба починала в тім домі сварнї то правда; але то вже такий лад на сьвітї, що баби всюди скорі до сварнї. Коли муж не могучи дорівнати їй язиком, возьме ся до пястука то вже крик, лемент!

— Розбійник, лупій! — Нїхто не питає, що кождий чоловік радить собі як може, а що єму природа не дала сили в язицї лиш жінцї; то єму вільно....

— Нї, нї! не вільно. То лиш так менї вирвало ся.

Не вільно було пану Петрови бити жінки навіть коли єму хлїб і солонину замкнула перед носом і не хотїла дати їсти.

Навіть коли на него вилила миску горячого капусняку, навіть коли нагань била послїдними словами.

Не вільно було пану Петрови бити, то правда — але бив, бо виходив з того погляду, що то найохотнїйше робить ся, що заборонене.

В таких хвилях непорозуміня між супругами Марися з Івасею виходили тихцем до своєї комнатки, а коли голос Петрихи як здавалось валив ерихоньскі мури — сироти споглядали зі страхом одна на другу, хоч той страх маловав ся лиш в солодких очах Марисї, бо Іванна мала на зїницях більмо.

Такі історії повтаряли ся раз на тиждень, в суботу. В тім дни пані Ліптакова мала вже

здержав ему руку член кортезів, Мендез-Віго, що їхав в тій самій переділці. Князь обудив ся і поміг звязати розбишаку, котрий відгрожував ся, що в сусіднім ваґоні має товаришів, що зарав влетять і всїх поубивають. На ті погрози не зважано. Нападені мусїли їхати з напастником аж до слїдуючої стациї, бо в Ішиавії нема алярмових сиґналів. На стациї Аревальо візвали завідателя і двох жандармів, але ті взяли ся до справи так незручно, що розбійник утїк і его доси не вислїджено. Иньші розбишаки їхали, як здає ся тим самим поїздом, бо з другого спального ваґона пропала ручна торбина з дорогоцїнними біжутериями.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: В окрузї ц. к. Дирекциї зелїзниць державних в Кракові передано з днем 25-го жовтня с. р. до прилюдного ужитку ново збудовану зелїзницю з Хабівки до Закопаного. Поїзди мішані чч. 6151 і 6152 будуть задержувати ся в стациях взгл. перестанках: Раба вижна, Сїнява, Лїсок, Новий Торг, Шафляри, Білий Дунаєць, Поронин і Закопане. Стациї Закопане, Новий Торг, Сїнява і Раба вижна отворено для загального руху, а перестанки особові Поронин, Білий Дунаєць, Шафляри і Лїсок для обмеженого руху особового і пакункового з користанем лядованя наборів цїловозових за попереднім дозволом ц. к. Дирекциї зел. держ. в Кракові. Перевіз материялів вибухових на тім шляху єсть виключений. Зимовий розклад їзди єсть слїдуючий: Поїзд мішаний ч. 6151 від'їздить щоденно з Закопаного о год. 9-ій рано, з Поронина о 9^{24}, з Білого Дунайця о 9^{38}, з Шафляр о 10^{02}, з Нового Торгу о 10^{22}, з Лїску о 10^{40}, з Сїняви о 11^{14}, з Раби вижної о 11^{38}, в Хабівцї єсть о 12-ій годинї в полуднє. Противний поїзд ч. 6152 відходить з Хабівки о год. 2-ій по полудни, з Раби вижної о 2^{23}, з Сїняви о 2^{47}, з Лїску 3^{13}, з Нового Торгу 3^{37}, з Шафляр 3^{52}, з Білого Дунайця 4^{20}, з Поронина 4^{40}, в Закопанім єсть о 5-ій по полудни. При згаданих поїздах суть на разї тілько вози 2-гої і 3-тої кляси. Для вигоди подорожних подає реставрация на двірци в Хабівцї в порі обіду теплі страви.

— **Катастрофа на мори.** Российский корабель „Ceres“ стрінув ся на Північнім мори з кораблем „Patria“, що плив з Нового Йорку до Гамбурґа — в хвилю, коли на кораблї „Patria“ зняла ся страшна пожежа. „Ceres“ вислала сейчас свої човна, що перевезли всїх подорожних „Patri-ї“ в числї около 150 осіб на єї поклад. Подорожні розказують, що служба „Patri-ї“ старала ся всею силою опанувати пожежу. Серед жінок і дїтий запанував великий переполох і лише зимна кров служби вспіла їх уратувати. Всьо вже майже горіло. Подорожні перенесли ся на рибацкі човна, що були при кораблї, аж ось над'їхала „Ceres“ і уратувала їх.

— **Тижневі сходини** послів з ради державної всїх славяньских народностий завів — як доносять до „Руслана“ — Славяньский Союз минувшої середи для взаїмного опізнаня. О год. 7-ій вечер зібрали ся в реставрациї „Am Kohlmarkt“ члени Славяньского Союза (рускі, словіньскі і хорватскі посли), прибули також громадно запрошені ческі посли а також польскі. Зібраних повитав голова Славяньского Союза п. Барвіньский рускою промовою, в котрій вказав на потребу взаїмного опізнаня, порозуміня і з'єднаня поміж австрийскими Славянами. Ми знаємо більше про те, що дїє ся в Африцї, про народи в Америцї, а не знаємо ся взаїмно і тому не розуміємо себе і своїх змагань. Треба лише частїйше сходити ся, розмовляти про всї справи і потреби славяньских народностий в Австриї, а тодї виробить ся і вирозумілість взаїмна і порозуміне і єдність, тодї сповнить ся бажане нашого поета Шевченка, „щоб усї Славяни стали добрими братами і синами сонця правди!“ Відтак по чески промовив голова Ческого Клюбу др. Енґель, а навязуючи до слів п. Барвіньского про потребу славяньскої взаїмности згадав про Колярову „Славу дчери“ і твір Ґротґера „Славія“ і виказав, що Чехи перші будили і розповсюджували народну сьвідомість і єднане поміж Славянами. П. Рошковский (по польски) згадав о тім, як він ще яко студент варшавскої висшої школи радів, коли Чехи приїздили до Варшави і навязували зносини з тамошними ученими польскими. Др. Ляґінія (по хорватски) говорив про відносини між Хорватами, а п. Повше (по словіньски) про надії, які Словінцї покладають в народній боротьбі з нїмецким і італїяньским елементом на поміч славяньских послів в радї державній. О год. 10-ій розійшли ся всї з тим бажанем, щоби такі сходини відбували ся що тижня і щоби як найбільше число послів брало в них участь.

— **Акти Бастилї.** Цїкаві документи видано тепер в Парижи. Суть се тайні акти славної політичної вязницї, Бастилї, збуреної париском людностию в часї великої революциї. Поміж иншим містять в собі ті акти незвістні доси судові рапорти в справі убийниць за часів Людвика XIV. Більшість тих справ не була суджена з волї короля, щоби не компромітувати осіб, що були в близьких зносинах з двором. Одною з найбільших проступниць, про які згадує історня, була марґрафиня де Бренвілїєр. Красна жінка і славна з романтичних пригод, отроїла свого вітця, двох братів і братову, щоби забрати по них спадщину. Судове слїдство ствердило, що штуки на позір невидимого троєня людий научила ся красна марґрафиня від ротмістра Сент-Кроа, що відбував в тім напрямі студиї у славного в своїм часї хеміка, Глязера. Марґрафиню страчено на шафотї. Одною з найпопулярнїйших в Парижи осіб за Людвика XIV була панї Воазен, що в отворенім для всїх склепі продавала отрuї. Отруєю, купленою в єї склепі позбула ся жінка президента француского парляменту, панї Леферон, свого мужа. Великий француский драматурґ, Расен, обвинений був також о отроєне своєї приятельки, панни Діпарк. Справу остаточно убито, але Расен попав в неласку короля, чого собі доси нїхто виясьнити не міг. З актів виходить, що і королївскі любовницї уживали нераз отруї на те, щоби позбути ся невигідних для себе соперниць.

— **Померла** Мария з Кияків Навроцка, жена учителя і учителька в Полтві коло Глиняп дня 17 с. м. в 28-ім роцї житя.; — Юлїян Сосенко, судовий ад'юнкт в Дольній Тузлї, в Боснї, дня 18 с. м. в Будапештї; — Йосиф Щерба, столяр у Львові, минувшого тиждня, в 45 ім роцї житя.

звичайно приготовлену вареху, аби почтити торжественний вхід чоловіка.

Шиби дрожали, навіть крісла брали нераз участь в тім принятю, лїтаючи з одного кута хати в другий. Але що? Або то столяреви не вільно гримнути кріслом о стїну, коли ему в очах троїть ся? Або то нема клию, аби направити? І звичайно в недїлю, день Божий, направляє, але аж по службі. Однако нїколи жінцї не зробив більшої кривди як кріслу, противно мав о много менші вигляди ушкодити єї, бо крісло не могло уступати перед погромом, а панї Петрова могла і уступала, але все з варишкою в руцї. То було єї улюблене оружиє.

Одного разу пан Петро вибив жінцї зуб, лиш один, але що того зуба не міг приклиїти в недїлю, як ногу до крісла, то присяг перед собою самим, що вже нїколи а нїколи не ушкодить жінки в той спосіб.

Всьо добре о стілько, о скілько можна клием направити, але поза тим суть границї.

Нї! Зуби панї Петрихи погинуть природною смертию. Бо она доказала мужеви найлїпше, коли морила его цїлі два тижднї голодом, що не має зубів до страченя. А що пан Петро цїлих шість днів з виїмком суботи вечера був тихий і лаґідний як баран, то могла ся жінка знущати над ним до вподоби.

Коли так випостив ся, прирік майстер самому собі, що як буде бити кулаком то пошанує все жінчиве лице.

Однако вертаючи до Марисї, то не зле було для єї здоровля і спокою, коли так перебула кілька суботнїшних вечерів поза домом своїх опікунів. Івася велїла в таких вечерах іти до сусїдки кравчихи, панї Вирвицкої.

Однако Марися тужила за сестрою і тепер, коли вертала в почти, гадала знов о нїй. Той горбатий калїка, нагадав їй так живо єї дорогу темну. Серце єї відчувало недолю бідолахи і перший раз пожалував хтось горбатого на сьвітї. Вечером того дня пішла Марися віддітхнути сьвіжим воздухом по цїлоденній працi. Ходила сама, бо у панї начальникової не було богато служби, а она не мала ще часу запізнати ся з нїким.

Нїхто не учив єї краси, нїхто не толкував їй як дуже мале озеро, отїнене з одної сторони плачучою вербиною а з другої зливаючи ся з замраченою лукою, єсть чаруюче при заходї сонця. Але Марися тонула тужними очима в тихих филях озера, а проміні сонця ломлючись на его поверхни, відбивали ся в зїницях дївчини.

Задержала ся хвильку, присїла на пни стятого дерева і наслухувала. Жаби рахкотїли, гукали, відмавляючи вечірну молитву, сверщики заступали в тій вечірній капели першу скрипку, часом задзвонив над ухом Марисї чміль як трубка, а й перепелиця відзивала ся немов крізь сон „підпідїть!“ але тихенько і зрідка, бо вже було для неї пізно.

В церкві задзвонили і Марися почала відмавляти Богородице Дїво, а голос дзвона, голос дївчини і жабок і сверщів і перепелицї лучили ся немов божеский хор і уносили ся високо, високо в простір, не здержані нїякою мракою, нїякою хмарою та ішли просто до неба....

(Дальше буде).

— **Відозва.** Велике нещастє постигло наше бідне село Олексичі (коло Стрия) дня 30 м. м. Огонь знищив цїлковито 10 господарств зі збіжем, сїном і всїми запасами до житя і наробив шкоди на 14.000 зр. При зближаючій ся зимі блукає 50 осіб без хлїба і даху. Підписаний просить милосерних і жертволюбивих о поміч для тих нещасливих погорільцїв. З десять погорільцїв ледво двох було обезпечених в „Днїстрі“ на 600 зр., котру то суму ретельно і як найскорше виплатило се товариство, — а решта з родинами чекає Божого милосердия і помочи ближних. Тож прошу тих, котрі відчувають нещастє і гірку недолю бідних хлїборобів, щоби ласкаво присилали хоч би й найменший даток на руки підписаного, за що Бог Їх сторицею надгородить. — За комітет *Петро Яцишин*, парох в Олексичах, п. Gelsendorf.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 22 падолиста. Цїсар приймав вчера на авдиєнциї презеса молодоческого клюбу п. Енґля і послів нїмецких Фукса, Прадого, Перґельта і Функого.

Льондон 22 падолиста. Вечірні часописи подають телеґрами з Есткур, що ґенерал Жубер з цїлою силою Бурів іде на полуднє. Імовірно занехано облоги Ледісмеса.

Софія 22 падолиста. Правительство зарядило для прибуваючих з Триєсту карантану.

Надіслане.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодїжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на лїтературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Чарнецкого, ч. 26.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

І Н С Е Р А Т И.

Для Львова і Галичини

головний склад і експедиция

WARSZ. TYGODNIKA ILLUSTR.

находить ся

у Львові, в пасажу Гавсмана ч. 9.

Аґенция дневників і оголошень

принимає також

пренумерату і оголошеня до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) до „Газети Львівскої“, „Народної Часописи“, і всіх иньших часописий принимає виключно ново отворена „Аґенция дневників і оголошень“ в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимає також пренумерату на всі дневники краєві і заграничні.

Ново отворена

Аґенция дневників і оголошень

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9.

принимає

ОГОЛОШЕНЯ

до всіх дневників

по цінах оригінальних.

До

„Народної Часописи“ і „Ґазети Львівско

може принимати анонси виключно лиш ся Аґенция.

ПОБІЛЬШЕНЯ ФОТОҐРАФІЇ

цілком вірні ориґіналови аж до природної величини артистично виготовлені. — В паспарту. Ціна за портрет величини 37x45 цм. разом з портом і опакованєм **5 зр. 10 кр.**, в хороших рамах **9 зр. 60 кр.** (аж до 5-тьох клґр. франко).

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**

Львів, Пасаж Гавсмана.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошеня до всїх дневників

і також пренумерату на всї часописи краєві і загранични

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).